

TRILOGIE ŠIVA 1

NESMRTELNÍ Z MELUHY

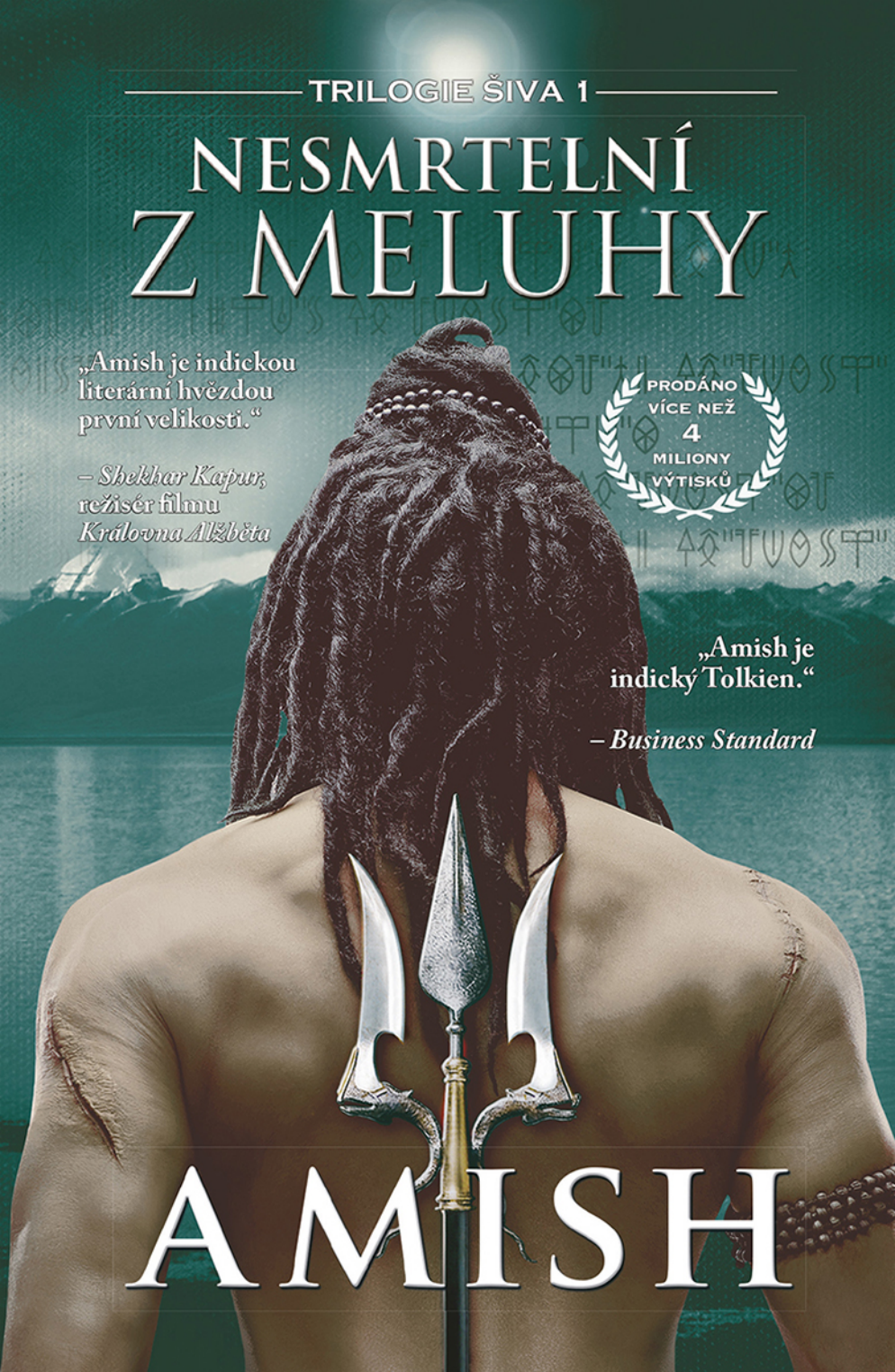
„Amish je indickou
literární hvězdou
první velikosti.“

– *Shekhar Kapur,*
režisér filmu
Královna Alžběta

PRODÁNO
VÍCE NEŽ
4
MILIONY
VÝTIŠKŮ

„Amish je
indický Tolkien.“

– *Business Standard*

The poster features a man from the back, with long, dark, thick dreadlocks that reach down to his waist. He is shirtless, and his skin appears to have some scars or wounds on his shoulders. He is holding a large, ornate spear vertically in front of him, with the tip pointing upwards. The background is a misty, mountainous landscape with a body of water in the foreground. The overall color palette is dark and moody, with shades of green, blue, and brown.

AMISH

AMISH TRIPATHI

NESMRTELNÍ Z MELUHY

TRILOGIE ŠIVA 1

Copyright © 2008 Amish Tripathi
First published in English by Tara Press 2010.
Published in Czech 2018 by KNIHY OMEGA.

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Překlad © Kristýna Greňová, 2018
Obálka © Pavel Tůma – RITA, 2018
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2018

ISBN 978-80-7585-965-5 (pdf)

AMISH TRIPATHI

NESMRTELNÍ Z MELUHY

TRILOGIE ŠIVA 1

PŘELOŽILA KRISTÝNA GREŇOVÁ

Pro Preeti & Neela...
Znamenáte pro mě všechno:
 má slova & jejich smysl,
mou modlitbu & mé požehnání,
 můj měsíc & mé slunce,
všechnu mou lásku & celý můj svět,
mou spřízněnou duši & část té mojí.

ÓM NAMAH ŠIVÁJA.
Celý vesmír se klaní Pánu Šivovi.
I já se klaním Pánu Šivovi.

O TRILOGII ŠIVA

Šiva! Mahádéva. Bůh všech bohů. Ničitel všeho zla. Vášnivý milenec. Zuřivý bojovník. Dokonalý tanečník. Charismatický velitel. Všemocný, ale neúplatný. Pln pohotového důvtipu a stejně okamžité a zuřivé vznětlivosti.

Za celá staletí ani jeden z cizinců, kteří přišli do naší země – ať už jako dobyvatelé, kupci, učenci, panovníci, anebo jen cestovatelé – nevěřil, že takový muž mohl kdy skutečně existovat. Považovali ho za boha z dávných mýtů, za pouhý výplod lidské fantazie. A bohužel jsme tomu postupně uvěřili všichni.

Ale co když se mýlíme? Co když Pán Šiva nebyl jen fantaskním výmyslem, ale člověkem z masa a kostí? Jako vy a já. Člověkem, který se díky své karmě bohem teprve stal. S tímto předpokladem pracuje trilogie Šiva, která interpretuje bohaté mýtické dědictví starověké Indie jako spojení smyšlenek a skutečných událostí.

Tato práce je tedy poklonou Pánu Šivovi a jeho učení. Učení, které bylo ztraceno v hlubinách času a zapomnění.

Učení, které nás může učinit lepšími. Učení, které říká, že každý z nás má v sobě potenciál stát se bohem. A jediné, co musíme udělat, je naslouchat sami sobě.

Nesmrtelní z Meluby je první část trilogie, která sleduje cestu našeho výjimečného hrdiny. Po ní následují *Tajemství nágů* a *Přísaha Vájuputrů*.

www.shivatrilogy.com

1. KAPITOLA

PŘIŠEL K NÁM!

Rok 1900 před naším letopočtem, jezero Mansarovar (na úpatí hory Kailáša v Tibetu).

Šiva hleděl na červánkové nebe. Mračna nad jezerem se na moment rozevřela a odhalila zapadající slunce. Zázračný dárce života se opět ukládal ke spánku. Východů slunce Šiva za svých jednadvacet let mnoho neviděl, ale zato západů! Snažil se nevynechat ani jeden. Jindy by mu přecházel zrak ze hry světla zapadajícího slunce na vodní hladině s pyšným Himálajem v pozadí. Dnes si ten pohled ale vychutnat nedokázal.

Přidřepl a jistě vybalancoval své štíhlé a svalnaté tělo na úzkém parapetu, který čněl nad jezerem. Jeho válečné jizvy se zabyšřely v odrazu hladiny. Šiva si dobře vzpomínal na své bezstarostné dětství. Právě tady na břehu se naučil házet žabky. Jeho sedmnáct skoků stále ještě nikdo nepřekonal. Jindy by se Šiva nad tou milou vzpomínkou pousmál. Dnešní úzkost ale rušila všechno rozjímání a Šiva se obrátil zpět k vesnici bez sebemenší stopy po úsměvu.

Bhadra stál v pozoru na stráži. Když se Šiva významně zahleděl směrem za něj, otočil se a uviděl své muže pochrupovat s hlavami opřenými o plot. Hlasitě zaklel a oba je kopnutím probudil.

Šiva se obrátil zpátky k jezeru.

Díkybohu za Bhadru! Alespoň na něj je spolehnutí.

Vsunul si mezi rty čilam z jačí kosti a zhluboka natáhl. Jindy by mu omamná marihuana bezpochyby otupila ztrápenou mysl a poskytla alespoň chvíli útěchy. Dnes ale ne.

Obrátil svůj pohled ke břehu jezera, kde hlídali vojáky toho podivného cizince. S jezerem za zády a dvaceti z Šivových nejlepších, kteří sledovali každý jejich krok, nebylo možné, aby se cizinci pokusili využít překvapení a zaútočit.

A nechali se tak snadno odzbrojit. Opravdu nejsou jako ti hlupáci od nás, kteří nedělají nic jiného, než že hledají záminku k boji.

Šiva si opět připomněl cizincova slova. „Pojď s námi do naší země za horami. Někteří ji nazývají Meluha. Já jí říkám Ráj na zemi. Je to ta nejbohatší a nejmocnější říše v celé Indii. Vskutku, je bohatší a mocnější než všechny ostatní říše světa! Naše vláda má pro všechny příchozí lákavou nabídku, úrodnou půdu a prostředky k jejímu obdělávání. V téhle neúrodné a drsné zemi jen bojujete o přežití. Meluha tvým Gunům nabídne život, o jakém se vám ani nesnilo. Na oplátku nežádáme nic. Jen abyste žili v míru, rádně platili daně a řídili se zákony země.“

Šiva věděl, že by v nové zemi ztratil postavení náčelníka.

A skutečně by mi to tolik chybělo?

Jeho lidé by se museli řídit cizími zákony. Museli by si každý den vydělávat na živobytí.

To je ale lepší než se každý den prát o přežití!

Šiva znovu natáhl ze svého čilamu. Když se kouř rozplynul, znovu se otočil a pohlédl na chýši ve středu vesnice, kde ubytovali onoho cizince. Stála hned vedle té jeho. Cizinci řekli, že se tam bude moci prospat v tom největším pohodlí. Ve skutečnosti ho Šiva chtěl mít pod kontrolou jako rukojmího. Jen pro jistotu.

Téměř každý měsíc válčíme s Pakraty, jen proto, že naše vesnice leží na břehu posvátného jezera. A každý rok jsou silnější a silnější a spojují se s novými a novými kmeny. Pakraty bychom ještě porazili, ale všechny horské kmeny dobromady?! Kdybychom odešli do Meluhy, zbavili bychom se toho nekonečného, nesmyslného násilí a mohli bychom žít v pohodlí. Co by na tom bylo špatného? Proč bychom to tak neměli udělat? Vždyť to zní tak zatraceně dobře!

Šiva naposled nasál omamný kouř, potom svou dýmku vyklepal o kámen a rychle vstal. Smetl si z nahé hrudi popel a otřel si ruce o roušku z tygří kůže. Poté rychle zamířil do vesnice. Bhadra i jeho dva muži se vymrštili do pozoru, když procházel branou. Šiva se zamračil a posunkem naznačil Bhadrovi, aby se uvolnil.

Jsmo přece přátelé už od dětství, tak proč na to neustále zapomíná? Nic se přece nezměnilo jenom proto, že jsem se stal náčelníkem! Nemusí se před ostatními takhle chovat!

Chýše v Šivově vesnici byly nejznamenitější ze všech v zemi. I dospělý muž se v nich mohl bez obav napřímit

a jejich stěny vydržely až tři roky ostrého horského větru, než povolily. Šiva do své chýše jen odhodil čilam a potom zamířil do obydlí, kde přebýval a právě tvrdě spal ná-
vštěvník.

Bud' mu skutečně nedochází, že je rukojmím, anebo věří, že dobré chování vynáší dobré zacházení.

Šiva si náhle připomněl, co mu říkával jeho strýc a guru: „Lidé dělají to, za co je společnost odměňuje. Jestliže společnost odměňuje důvěru, lidé jsou důvěřiví.“

V Meluze musí být všichni velmi důvěřiví, když tam dokonce i vojáky učí, aby od cizinců očekávali to nejlepší.

Šiva se poškrábal na neupravené bradě a upřeně si cizince prohlížel.

Říkal, že se jmenuje Nandi.

Rozložitá postava Melužana se ve spánku na podlaze jevila ještě větší. Jeho obrovské břicho se s každým nádechem třásl, ale ačkoli byl obézní, kůži měl pevnou a opálenou. Jeho dětská tvář vypadala ve spánku s pootevřenými ústy ještě nevinnější.

Je snad tohle ten muž, který mi pomůže vyplnit můj osud? Ten osud, o kterém mi vyprávěl strýc? A mám vůbec nějaký?

„Osud, který ti byl dán, je větší než všechny tyhle hory. A abys ho vyplnil, budeš přes ně muset přejít.“

Zasloužím si vůbec dobrý osud? V první řadě přece musím myslet na své lidi! Byli by v Meluze šťastní?

Šiva stále hleděl na spícího Nandiho, když tu uslyšel zatraubení lasturového rohu.

Pakrati!

„NA MÍSTĚ!“ zařval Šiva a vytasil meč.

V tu ránu byl Nandi vzhůru a vytahoval meč z úkrytu ve svém kožešinovém kabátě. Potom už oba pádili k branám. Ženy podle zvyku volaly děti a spěchaly do středu vesnice, muži mířili opačným směrem.

„Bhadro! Vojáky u jezera!“ zavolal Šiva, když doběhl ke vchodu.

Bhadra předal jeho rozkaz a gunští vojáci okamžitě uposlechli. Jejich překvapení, když melužanští začali z úkrytů tasit meče a pádit do vesnice, netrvalo dlouho. Vzápětí už totiž byli Pakrati u nich.

Útok si načasovali dobře. Za setmění gunští vojáci obvykle děkovali svým bohům za další poklidný den bez bitvy a ženy pracovaly u jezera. Jestli byli někdy neohrožení Gunové stejně zranitelní jako jakýkoli jiný horský kmen, bylo to právě za setmění.

Ale štěstěna při Pakratech nestála ani tentokrát. Kvůli cizím návštěvníkům nakázal Šiva ve vesnici nejvyšší obezřetnost. Jen díky tomu byli varováni a Pakrati ztratili moment překvapení. Přítomnost melužanských měla i další výhodu, když rozhodně obrátila krátkou, brutální bitvu na stranu Gunů. Pakrati se museli stáhnout.

Zakrvácený a zjizvený Šiva obhlížel škody způsobené bitvou. Dva gunští vojáci svá zranění nepřežili. Jim budou náležet všechny pocty padlým hrdinům. Další ztráta byla ale mnohem bolestnější. Nejméně pro deset gunských žen a dětí přišlo varování příliš pozdě.

Parchanti! Když nedokážou přemoci nás, zabíjejí ženy a děti!

Šiva, téměř nepřítčný hněvem, svolal celý kmen do středu vesnice. Nyní byl pevně rozhodnut.

„Tohle je zem dobrá jen pro barbary! Jenom tu proléváme krev. Zbytečně! A nemá to konce! Všichni víte, že se můj strýc snažil zajistit mír. Dokonce nabídl horským kmenům přístup k našemu jezeru! Ale ta lůza to místo snahy o mír považovala za slabost. A teď vidíme, co následovalo!“

Pro Guny nebyly krvavé bitvy nic neobvyklého. Ale dokonce i je překvapila brutálnost útoku na ženy a děti.

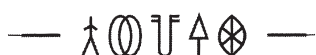
„Nic před vámi netajím. Každý z vás ví o pozvání, které nám přinesli tito cizinci,“ pokračoval Šiva a ukázal na Nandiho a Melužany. „Dnes s námi bojovali bok po boku, zaslouží si naši důvěru a já s nimi chci odejít do Meluhy. Ale toto rozhodnutí nezáleží jen na mně.“

„Jsi náš náčelník, Šivo,“ řekl Bhadra. „Tvoje rozhodnutí je naše rozhodnutí. Tak praví zvyk.“

„Tentokrát ne,“ opáčil Šiva a pozvedl paži. „Naprostoto změni náš život. Věřím ale, že to bude změna k lepšímu. Všechno je lepší než každý den čelit bezhlavému násilí. Řekl jsem vám, co chci učinit. Konečná volba je ale na vás. Necht' Gunové promluví! Tentokrát budu následovat já vás.“

Gunové se drželi svých tradic pevně, ale jejich úcta k Šivovi nebyla založena pouze na zvyku, ale i na něm samém. Díky své vynalézavosti a neuvěřitelné statečnosti je dovedl k jejich největším vojenským vítězstvím.

Když Gunové promluvili, bylo to jednohlasně: „Tvé rozhodnutí je naše rozhodnutí.“

Uběhlo pět dní od chvíle, co se vydali na cestu, a nyní celá karavana tábořila na dně jednoho z velkých údolí, kterými byla jejich cesta do Meluhy posetá. Šiva uspořádal svůj tábor do tří soustředných kruhů. Jaci tvořili první kruh, aby je varovali v případě nebezpečí, muži seděli v druhém kruhu a ženy a děti ve středu, co nejbližší ohni. Postradatelní jako první, obránci druhí a nejzranitelnější v bezpečí. Šiva byl tak připraven na nejhorší. Byl si jist, že na ně dříve nebo později zaútočí.

Ačkoli by se Pakrati měli z uvolněného přístupu k nejlepším pastvinám a jezeru radovat, Šiva věděl, že Jakhja, jejich náčelník, je jen tak odejít nenechá. Nic by Jakhju netěšilo tolik jako získat území pro Pakraty násilím. Stala by se z něj klanová legenda, kdyby konečně přemohl Šivovy Guny. Přesně takhle pokroucená klanová politika se Šivovi tolik přičila. V takovém prostředí byl mír jednoduše nemožný.

Šiva se boji nevyhýbal, dokonce si ho dokázal i vychutnat. Zároveň si ale uvědomoval, jak zbytečné takové bitky jsou. Natočil se směrem k opodál sedícímu Nandimu. Jeho dvacet pět Melužanů bylo usazeno ve druhém kruhu.

Proč si pro přesídlení vybral zrovna Guny? Proč ne Pakraty?

V dálce se mihl stín a vyrušil Šivu z jeho přemítání. Strnul a zahleděl se tam, ale nic se už nepohnulo. Světelné klamy v těchto končinách nebyly výjimkou a Šiva se postupně uvolnil.

A potom ho uviděl znovu.

„DO ZBRANĚ!“ zařval Šiva.

Na jeho povel Gunové a Melužani vytasili zbraně a připravili se čelit padesáti útočícím Pakratům. Ti brzo poznali pošetilost svého bezmyšlenkovitého útoku, když narazili na zeď vyděšených zvířat. Jaci se zmítali, kopali na všechny strany a zneškodnili mnoho Pakratů. Několik jich ale přesto proniklo a zbraně se do sebe zaklesly.

Mladý Pakrat, jenž se vrhl na Šivu, byl očividně nováček. Divoce kolem sebe šermoval. Šiva se jeho ráně vyhnul a lehkým pohybem meče ho řízl na hrudi. Mladý válečník zaklel a pokusil se o protiútok. Přestal si tak chránit bok. Na nic víc Šiva nečekal. Probodl svého nepřítele skrz naskrz. Otočil meč v ráně, než ho vytáhl, a nechal Pakrata jeho pomalému, bolestivému osudu.

Obrátil se a uviděl dalšího, který se chystal zaútočit na Gunu. Mocně se odrazil od země a v letu uťal Pakratovu paži.

Bhadra byl v boji stejně dobrý jako Šiva. Se dvěma meči v každé ruce si vzal na starost dva Pakraty najednou. Hrb mu v pohybu nijak nebránil, lehce přenášel váhu ze strany na stranu a potom zaútočil. Pakrata nalevo zasáhl do hrdla, tomu vpravo vypíchl jedním divokým pohybem oko. Pakrat padl k zemi a Bhadra ho jednou ranou zbavil utrpení.

Boj na melužanské straně tábora vypadal úplně jinak. Melužané byli výjimečně zruční válečníci, nebyli ale krutí. Řídili se jistými pravidly a nezabíjeli, pokud to nebylo nutné.

Proti přesile a špatně vedení byli Pakrati brzo přemoženi. Mrtvolý poloviny z nich se válely v prachu a ti, co zbyli, klečeli na kolenou a prosili o slitování. Jedním z nich byl Jakhja, kterého Nandi zneškodnil hlubokou ranou do ramene.

Bhadra se postavil za pakratského náčelníka s připraveným mečem. „Rychlý a jednoduchý, nebo pomalý a bolestivý, Šivo?“

„Pane!“ vykřikl Nandi, ještě než mohl Šiva promluvit. Šiva se na něj otočil.

„To není správné. Vždyť prosí o milost! Zabít je by bylo proti všem válečným pravidlům.“

„Ty ale neznáš Pakraty,“ odpověděl Šiva. „Jsou to násilníci a nepřestanou na nás útočit. Musíme to skončit jednou provždy!“

„Vždyť už to přece končí. Brzo budete daleko odtud v Meluze.“

Šiva ho mlčky pozoroval a Nandi pokračoval:

„Ale jak to všechno skončí, to záleží jen na tobě. Budeš konat jako vždycky, nebo se rozhodneš pro změnu?“

Bhadra čekal na jeho rozkaz.

„Ukaž Pakratům, že jsi lepší než oni,“ řekl Nandi.

Šiva obrátil pohled k mohutným horám na obzoru.

Osud? Šance na lepší život?

Otočil se na Bhadru.

„Odzbroj je a vezmi jim zásoby. A propust' je.“

I kdyby byli Pakrati tak šílení, že by se chtěli vrátit zpět domů pro posilu a opět na nás zaútočit, už tu dávno nebudeme.

Bhadra na něj šokovaně zíral, pak začal spěšně vykonávat rozkaz.

Nandi na Šivu pohlédl s novou nadějí v srdci. V hlavě mu bila jediná myšlenka: „*Šiva má dobré srdce. Má všechno, co by měl mít. Kéž by to byl on! Pane Rámo, prosím tě, kéž je to on.*“

Šiva došel k mladému bojovníkovi, kterého předtím probodl. Válel se na zemi v křečích. Tvář měl zkroucenou bolestí, jak mu krev pomalu prýštila z ran na břicho. Bylo to poprvé v životě, kdy Šiva nějakého Pakrata litoval. Vytasil meč a ukončil jeho utrpení.

Byli na pochodu nepřetržitě po čtyři týdny, když konečně překonali poslední horský štít a dorazili na okraj Šrínagaru, hlavního města Kašmírského údolí. Nandi pěl na svou země celou cestu, a Šiva se tak připravil, že spatří něco, o čem by se mu v jeho prosté domovině ani nesnilo. Nic ho ale nemohlo připravit na podívanou, která se před ním rozprostřela. Meluha. Země čistého života.

Mocná řeka Džilam, která v horách řvala jako rozzuřená tygřice, po vstupu do údolí zpomalila tempo do přežvykávání líné krávy. Něžně laskala záhyby Kašmíru a v pomalých zákrutech se vlévala do Dalského jezera. O kus dál se od něj zase odpojovala a pokračovala na své cestě k moři.

V rozlehlém údolí zářila svěže zelená tráva. A nad ní se, jako na malířském plátně, skvěl Kašmír. Šivův kmen vítaly nekonečné řady pestrobarevných květů, přerušované pouze

mohutnými platany. Působná ptačí píseň působila jako balzám na uši unavených pocestných, které byly uvyklé jen na kvílení ledových horských větrů.

„Jak dokonalá musí být tahle země, když tohle je jen hraniční provincie?“ zašeptal Šiva v úžasu.

Na Dalském jezeře se rozprostíral starodávný vojenský tábor Melužanů. Ten se nejprve tiskl z jedné strany k západnímu břehu jezera a z druhé k Džilamu a postupně se rozrostl v *Šrínagar*, „*vážené město*“, který svou velkolepostí dalece přesahoval vojenské tábořiště.

Samotné město o rozloze téměř sta hektarů se tyčilo nad okolím na plošině vysoké pět metrů. Městské zdi se vypínaly ještě výše. Byly dvacet metrů vysoké a čtyři metry široké. Vynalézavost a jednoduchost celé stavby Guny uchvátila. Nepřátelé, kteří by se chtěli města zmocnit, by se nejdříve museli vyškrábat nahoru po strmé zdi z tvrdé půdy. A vyvýšené základy sloužily ještě dalšímu účelu: pomáhaly městu čelit záplavám, které se v této krajině často opakovaly.

Uvnitř opevnění bylo město rozděleno do čtverců a spojeno pravidelnou sítí ulic. Byla zde zvlášť vyhrazena místa pro trhy, chrámy, zahrady a společenské sály. Bylo zde vše, co by jen vzdělaný měšťan mohl potřebovat k životu. Všechny domy vypadaly zvnějšku stejně, jako několikapatrové kvádry. Boháč se od chudáka lišil jen velikostí svého domu.

Jako protiklad k pestrosti okolní přírody byl Šrínagar vymalován ve střízlivých barvách šedé, modré a bílé. Vlastně celé město bylo vzorně střízlivé, čisté a spořádané, stejně jako téměř dvacet tisíc lidí, kteří je obývali. A teď se k nim mělo

připojit dalších dvě stě od hory Kailáša. Jejich náčelník pocítil lehkost, jakou nepoznal od onoho strašlivého dne před mnoha lety.

Unikl jsem tomu. Mohu začít znovu. Mohu zapomenout.

Šrínagarský přistěhovalecký tábor byl vystavěn na oddělené plošině u jižní části města. Právě tam dovedl Nandi Šivu a jeho Guny. Zanechal je přede dveřmi cizinecké kanceláře a vešel dovnitř. O chvíli později se vrátil, doprovázen mladým úředníkem.

Úředník na tváři vykouzlil nacvičený úsměv a spojil ruce ve formálním namasté.

„Vítejte v Meluze. Mé jméno je Čitrángadh a budu tu váš orientační vedoucí. Neváhejte se na mě obrátit s jakýmkoli problémem. Domnívám se, že váš náčelník se jmenuje Šiva. Prosil bych ho, aby předstoupil.“

Šiva se posunul o krok dopředu. „To jsem já.“

„Vynikající,“ řekl Čitrángadh. „Byl bys tak laskav a následoval mě do přijímací kanceláře? Budeš zaveden do záznamů jako zodpovědný za váš kmen, a všechna komunikace půjde tedy skrze tvou osobu. Také zodpovědnost za následování všech příkazů daných vašemu kmeni bude vzhledem k tvé pozici náležet právě tobě.“

„Pane, omluvíš-li mne, půjdu teď zařídit dočasné ubytování tvého kmene v přistěhovalecké ubytovně,“ přerušil Nandi Čitrángadhův úřednický monolog.

Šiva si všiml, že po Nandiho přerušení se Čitrángadhův úsměv na moment vytratil. Rychle se ale zase vzpamatoval. Šiva se obrátil na Nandiho.

„Samozřejmě, Nandi. Nepotřebuješ přece mé svolení,“ řekl Šiva. „Na oplátku mi ale, příteli, musíš něco slíbit.“

„Samozřejmě, pane,“ odpověděl Nandi s mírnou úklonou.

„Říkej mi Šivo, ne pane,“ zazubil se Šiva. „Jsem tvůj přítel, ne náčelník.“

Nandi překvapeně vzhlédl, uklonil se a řekl:

„Ano, pane. Tedy, ano, Šivo.“

Šiva se obrátil zpět na Čitrángadha a zdálo se mu, že jeho úsměv teď z nějakého důvodu vypadá opravdověji.

„Šivo, pojď se mnou do registrační kanceláře, ať rychle odbydeme formality.“

Když již jako nově zaregistrovaní dorazili k přistěhovaleckému táboru, spatřili u hlavní brány Nandiho. Společně vyšli dovnitř. Ulice zde byly navrženy stejně jako ve Šrínagaru v pravidelných čtvercích a jejich pečlivě upravené chodníky byly pravým opakem prašných cest, které znal Šiva z domova. Všiml si na nich ale něčeho zvláštního.

„Nandi, k čemu slouží ten pruh barevných kamenů ve středu ulice?“ zeptal se.

„Zakrývají podzemní odvody, Šivo. Tudy je veden všechen odpad z tábora. Zajišťujeme tak v táboře čistotu a hygienu.“

Šiva se v duchu podíval nad posedlostí Melužanů puntičkářským plánováním.

Gunové konečně dorazili k budově, která jim byla vyhrazena, a již poněkolkáté děkovali za moudrost svého náčelníka, který je do Meluhy dovedl. Třípatrová budova, v níž měli bydlet, vypadala velmi pohodlně a poskytovala oddělené bydlení pro každou rodinu. V každém pokoji byl skvostný nábytek, který zahrnoval naleštěný měděný plát na zdi, ve kterém si mohli prohlížet svůj odraz. Bylo tu i povlečení, ručníky, a dokonce oblečení. Šiva promnul v prstech látku a udiveně se zeptal: „Co je to za materiál?“

„Bavlna, Šivo,“ odpověděl Čitrángadh nadšeně. „To je rostlina, která roste v naší zemi. Vyrábíme z ní látku, co držíš v ruce.“

Do každé stěny bylo vsazené široké okno, skrz něž dovnitř proudilo světlo a teplo slunce. Zároveň byly na stěnách skoby, které přidržovaly kovovou trubku, z jejíhož konce plápolal mírný plamínek. Každá místnost měla vedle sebe též koupelnu se zkosenou podlahou, která pomáhala svádět vodu do odtoku v podlaze.

V pravém rohu koupelny byla do země zasazena vydlážděná mísa s velkou dírou uprostřed. K čemu ta měla sloužit, bylo pro Šivův kmen záhadou. Na zdi vedle bylo umístěno jakési zařízení, které po otočení umožnilo, aby mísou protékala voda.

„Čáry a kouzla,“ zašeptala Bhadrova matka.

Vedle hlavního vstupu byl k budově přilepený malý domek. Z jeho dveří se vynořila lékařka a její sestry. Všechny

Šivu přivítaly. Lékařka, drobná žena s kůží barvy pšenice, měla kolem pasu uvázanou jednoduchou bílou látku ve stylu, kterému Melužané říkali *dhóti*. Menší kus bílé látky si uvázala jako blůzu okolo hrudi a přes ramena si přehodila *angvastram*. Uprostřed čela měla bílou tečku a celou hlavu měla vyholenou, až na *čótí*, pevně zapletený uzel vlasů v týle. Provázek *džanéú* měla uvázaný přes trup od levého ramene k pravému boku.

Nandi byl vážně překvapen, že ji vidí. Sepjal ruce do uctivého namasté a prohlásil:

„Paní Ájurvatí! Nečekal jsem zde lékaře tvého postavení.“

Ájurvatí se na Nandiho usmála a rovněž spojila ruce ve zdvořilém pozdravu.

„Pevně věřím v program získávání zkušeností v přirozeném prostředí, kapitáne, a můj tým se jej striktně drží. Velmi se omlouvám, ale vůbec tě nepoznávám. Známe se?“

„Jsem kapitán Nandi, má paní,“ odpověděl Nandi. „Nikdy jsme se nesetkali, ale kdo by nepoznal nejlepšího lékaře v zemi?“

„Děkuji, kapitáne Nandi,“ řekla Ájurvatí s ruměncem ve tváři. „Přeháníš. Mnozí jiní mají schopnosti, jež dalece převyšují ty moje.“ Obrátila se k Šivovi a pokračovala:

„Vítejte v Meluze. Jsem Ájurvatí, vaše lékařka. Po dobu, kdy budete přebývat v tomto domě, jsem vám já i můj tým plně k dispozici.“

Když Šiva nic neříkal, promluvil Čitrángadh svým nejupřímnějším hlasem:

„Toto je jen dočasné ubytování, Šivo. Domy, kde se tvůj kmen nakonec usadí, budou mnohem pohodlnější. Tady musíte zůstat jen po dobu sedmidenní karantény.“

„Ale ne, přáteli! Ubytování je víc než pohodlné. Lepší pokoje bychom si nedokázali představit. Co říkáš, *mausi*?“ Šiva se zazubil na Bhadrovu matku, na Čitrángadha se však zamračil. „Proč ale karanténa?“

„Šivo, karanténa je jen pro jistotu,“ vložil se do toho Nandi. „V Meluze nemáme mnoho nemocí, ale může se stát, že sem nově příchozí přinesou nové. Během příštích sedmi dní se o vás budou starat lékaři a v případě onemocnění vás budou léčit.“

„Jedním z příkazů, které musíte dodržovat, abychom zabránili nemocem, jsou přísné hygienické zásady,“ oznámila Ájurvatí.

„Hygienické zásady?“ zašeptal Šiva Nandimu a ušklíbl se. Nandi na něj vrhl omluvný pohled, trval ale na svém.

„Prosím, přijmi to, Šivo,“ zamumlal. „Je to jedna z věcí, která prostě v Meluze musí být, a paní Ájurvatí je považována za jednoho z nejlepších lékařů v zemi.“

„Dej mi chvíli a vysvětlím ti vše, co je třeba,“ řekla Ájurvatí.

„Teď ti chvilku dám,“ připustil Šiva. „Ale příště ti ji možná budu muset prodat.“

Bhadra se uchechtl, ale Ájurvatí na Šivu hleděla s prázdným výrazem a jeho vtip neocenila.

„Jsem si jista, že nevím, na co narážíš,“ pronesla ledově. „V každém případě začneme koupelnou.“

Poté vešla do domu a pro sebe si brblala: „Tihle nevy-
cválení přivandrovalci!“

Později toho večera po bohaté večeři byl Gunům předlo-
žen léčivý nápoj.

„No fuj!“ zašklebil se Bhadra. „Chutná to jak jačí chcán-
ky!“

„A jakpak víš, jak chutnají jačí chcánky?“ zasmál se Šiva
a praštil přítele do zad. „A běž teď k sobě, potřebuju se
prospat.“

„Viděls už ty postele? Vsadím se, že tak dobře jako
dneska jsem se ještě nikdy nevyspal!“

„Jasně že jsem je sakra viděl!“ řekl se smíchem Šiva.
„A teď se na té svojí chci taky dorůžova vyspat, tak mazej
ven!“

Když Bhadra odcházel z Šivova pokoje, hlasitě se smál.
A nebyl jediný, kdo se těšil na spánek v podivně měkkých
postelích. Celý kmen se radostně připravoval na nejpoho-
dnější noc svého života. Čekalo na ně ale velké překvapení.

Šiva sebou v posteli mlel a ošíval se. Měl na sobě oranžové
dhóti, jeho tygří kůži mu sebrali na vyprání. Prý z hygienic-
kých důvodů! Svůj bavlněný angvastram položil na nízkou
židli u zdi. Čilam smutně dohoříval na stolku vedle postele.

Zatracená postel! Je moc měkká, na tomhle se nedá spát!

Nakonec Šiva z matrace serval povlečení a položil ho na zem. Tak. To bylo lepší. Pomalu se ho zmocňoval spánek. Pomaleji než doma. Chyběla mu studená podlaha jeho vlastní chýše. Chyběl mu i ostrý horský vítr u Kailáše, který nebylo možno nevnímat ani s největším sebezapřením. Chyběl mu uklidňující pach jeho tygří kůže. Nebylo pochyb, že jeho pokoj je dokonale pohodlný, zároveň byl ale i naprosto cizí a neznámý.

Jako obvykle to byl jeho instinkt, který ho dovedl k pravdě: „*Není to pokojem. Je to tebou.*“

A v tu chvíli si Šiva uvědomil, že se potí. I přes chladný vánek v pokoji se z něj pot přímo lil. Začala se mu točit hlava. Měl pocit, jako by se jeho vlastní tělo snažilo obrátit naruby. Omrzlý palec na pravé noze měl v jednom ohni. Jizva na levém koleni se natahovala k prasknutí. Jeho už tak bolavé a unavené svaly se stahovaly a kroutily, jako by je měla v práci nějaká obrovská neviditelná ruka. Pažní kost, kterou si kdysi vykloubil, se snažila znovu správně spojit s kloubem a rvala svaly, jež jí stály v cestě.

Každý nádech ho stál úsilí. Ve snaze získat víc vzduchu otevřel ústa, ale nestačilo to. Šiva se celou svou bytostí soustředil, otevřel ústa ještě víc a zoufale zalapal po dechu. Záclony u okna lehce ševelily, když skrz ně proplouval noční vánek. S náhlým poryvem větru se Šivovo tělo trochu uvolnilo, poté ale začal lapat nanovo. Soustředil se a zoufale do sebe nasával tolik potřebný vzduch.

Ťuky ťuk!

Opatrné klepání na dveře Šivu vyrušilo. Na moment nevěděl, kde je. Každý dech – nekonečné úsilí. Rameno sebou škubalo, ale stará známá bolest byla pryč. Sklouzl pohledem ke koleni. Už ho nebolelo a jizva zmizela. Každý dech – zasípání. Podíval se na palec. Byl zdravý a celý. Naklonil se k němu blíž. V místnosti se rozeznělo zapraskání, když palcem pohnul poprvé za mnoho let. Každý dech – zalapání. Celý krk ho zábl a studil.

Ťuk, ťuk! Naléhavěji.

Šiva se zmateně vyškrábal na nohy, přetáhl si kolem krku angvastram a otevřel dveře. Ačkoli mu v temnotě nebylo vidět do tváře, rozeznal Bhadrův hlas.

„Šivo, omlouvám se, že tě tak pozdě ruším, ale matka má najednou teplotu,“ zašeptal vyděšeně. „Co mám dělat?“

Šiva sáhl Bhadrovi na čelo.

„Ty máš také horečku, Bhadro. Jdi do svého pokoje a já zavolám lékaře.“

Jak pádil chodbou ke schodům, z obou stran se otevíraly dveře a mnoho hlasů volalo: „Náhlá horečka! Pomoc!“

Šiva seběhl dolů ze schodů k příbytku lékařů a hlasitě zabušil na dveře. Ájurvatí je otevřela s takovou rychlostí, jako by ho snad očekávala.

„Ájurvatí, skoro celý můj kmen náhle onemocněl,“ řekl Šiva co nejklidnějším hlasem. „Pojď prosím rychle, potřebuji pomoc.“

Ájurvatí zkontrolovala Šivovo čelo.

„Ty nemáš horečku?“

„Ne.“ Šiva zavrtěl hlavou.

Ájurvatí se zamračila, očividně překvapená. Poté se otočila a rozkázala sestrám: „Pospěšte si. Už to začalo.“

Čitrángadh se objevil, zatímco Ájurvatí a její sestry pospíchaly do budovy.

„Co se stalo?“ zeptal se Šivy.

„Nevím. Skoro všichni z mého kmene onemocněli.“

„Ty jsi také celý zpocený.“

„Žádný strach. Já horečku nemám. Podívej, půjdu zpátky dovnitř. Musím se podívat, jak se daří mým lidem.“

Čitrángadh kývl a dodal: „Zavolám Nandiho.“

Zatímco Čitrángadh pospíchal hledat Nandiho, Šiva vběhl zpět do budovy a okamžitě překvapením strnul. Všechny louče na stěnách hořely a sestry pochodovaly od dveří ke dveřím, podávaly léky a radily vystrašeným pacientům, co dělat. Vedle každé z nich krácel písař a pečlivě si zaznamenával údaje o každém pacientovi do notýsku z palmového listí. Ájurvatí stála na konci chodby s rukama v bok. Připomínala generála, který poroučí mimořádně vycvičenému a výkonnému vojsku. Šiva zamířil k ní.

„Jak je na tom druhé a třetí patro?“ zeptal se.

„Sestry jsou rozmístěny po celé budově,“ odpověděla mu Ájurvatí, aniž se na něj otočila. „Půjdu je zkontrolovat, jakmile se situace na tomto patře ustálí. Během půl hodiny obstaráme všechny pacienty.“

„Jste vážně rychlí, ale modlím se, aby byli všichni v pořádku,“ řekl Šiva, pln obav.

Nyní se na něj Ájurvatí otočila a pozvedla obočí. Kolem jinak vážných úst jí pohrával lehký úsměv.

„Neměj strach. Jsme Melužané a zvládneme všechno. Všichni budou v pořádku.“

„Mohu s něčím pomoci?“

„Ano. Jdi se prosím vykoupat.“

„Cože?!“

„Prosím, jdi se umýt. Hned!“ řekla Ájurvatí a znovu se otočila na svůj tým. „Nezapomeňte, prosím, že u všech dětí pod patnáct let musí být provedena tonzura. Mastraku, pospěš si s druhou fází léků. Budu tam za pět minut.“

„Ano, má paní,“ odpověděl mladý muž a utíkal nahoru po schodech s velkou látkovou taškou v ruce.

„Ty jsi ještě tady?“ zeptala se Ájurvatí, když si všimla, že se Šiva nehnul z místa.

„Proč bych se měl koupat?“ Šiva se musel přemáhat, aby jeho hlas zněl klidně. „Moji lidé trpí, chci jim pomoci.“

„Nemám ani čas, ani trpělivost se tu teď s tebou hádat! Půjdeš se vykoupat a půjdeš teď!“ řekla Ájurvatí, která se očividně přemáhat nesnažila.

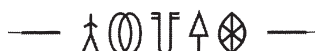
Šiva chvíli jen stál a mračil se na ni. Snažil se ovládnout a nezačít ji proklínat. Pevně zatínal pěsti a uklidňoval se. Nejraději by jí jednu vlepil, ale byla to přece jenom žena.

Ájurvatí na Šivu také nehleděla přívětivě. Byla zvyklá na okamžité plnění rozkazů. Byla koneckonců lékařka. Když pacientovi řekla, aby něco udělal, očekávala, že to splní hned a do písmene. Ale měla už za sebou dlouholeté zkušenosti. Už se setkala s lidmi jako Šiva, obzvláště u aristokracie. Takovým pacientům se muselo všechno

vysvětlit, nejen poroučet. Ale tohle byl přece primitivní přistěhovalec, a ne šlechtic.

S velkým úsilím se Ájurvatí ovládla a řekla:

„Šivo, teď se potíš. Pokud ze sebe ten pot nesmyješ, zabije tě to. Prosím, věř mi. Když budeš mrtvý, tak svým lidem nijak neprospěješ.“

Čitrángadh bušil na dveře a Nandi si za hlasitého klení mnul ospalky z očí. S trhnutím otevřel dveře a zavrčel: „Doufám, že je to něco důležitýho.“

„Pospěš si, Šivův kmen onemocněl!“

„Už? Ale vždyť jsou tu teprve první noc!“ vykřikl Nandi a popadl svůj angvastram. „Pojďme!“

Koupelna Šivovi připadala jako velmi zvláštní místo na koupání. Při své pravidelné koupeli dvakrát za měsíc byl zvyklý na dlouhá tempa a ledovou vodu v jezeře Mansarovar. V koupelně bylo všechno stísněné. Otočil kouzelným zařízením na zdi a zrychlil proud vody. Potom vzal do ruky podivný koláč čehosi, čemu Melužané říkali mýdlo, a použil ho na celé tělo. Ájurvatí se vyjádřila velice jasně. Mýdlo bylo nezbytně nutné. Zastavil vodu a vzal do rukou ručník. Mezitím, co se pečlivě osoušel, se mu najednou vybavily všechny podivné události posledních pár hodin. Rameno

měl jako nové. S údivem pohlédl na své koleno. Zmizela bolest i jizva. Podívoval se i nad svým palcem, který byl na-
jednou úplně zahojený. A potom si uvědomil, že nejen jeho
zranění, ale i celé jeho tělo je najednou jako nové, mladší
a silnější než kdy jindy. Krk ho ale studit nepřestal.

Co se to k čertu děje?

Vyšel z koupelny a rychle se oděl do nového dhóti. Ájur-
vatí trvala na tom, že si na sebe nesmí obléci zpět propocené
oblečení. Někdo zaklepal na dveře, zrovna když si kolem
krku vázal angvastram.

„Šivo, otevři prosím. Musím zkontrolovat, jestli jsi v po-
řádku.“ Byla to Ájurvatí.

Šiva otevřel a Ájurvatí vstoupila dovnitř. Zkonstatova-
la, že teplotu neměl.

„Zdá se, že jsi v pořádku,“ řekla Ájurvatí a pokývala
hlavou. „Tvoji lidé se také zotavují. Už je po všem.“

Šiva se na ni vděčně usmál.

„Jen díky tvému umu a obratnosti. Mrzí mne, že jsem
se s tebou předtím přel. Bylo to zbytečné a vím, že jsi to
myslela dobře.“

„Takže se umíš slušně chovat?“ Ájurvatí vzhlédla od
svého notýsku z palmového listí s úsměvem a lehce nad-
zvednutým obočím.

„Víš, já nejsem žádný nevychovanec,“ zazubil se na ni
Šiva. „To vy jste všichni povýšení.“

Ale Ájurvatí ho nevnímala, jen na něj oněměle zírala.
Jak si toho mohla nevšimnout? V tu legendu přece nikdy
nevěřila. Měla snad být první, kdo se jí stane svědkem?

Provedla roztřesený pohyb rukou a zamumlala: „Proč sis zakryl krk?“

„Nevím proč, ale hrozně mne studí. Měl bych s tím něco udělat?“ zeptal se Šiva a sundal si angvastram.

Ztichlou místností se rozlehl roztřesený výkřik. Ájurvatí se zapotácěla. Palmové listy se sesypaly k zemi, když si dala ruce před ústa. Kolena ji najednou nedokázala udržet a Ájurvatí se sesula podél zdi k zemi. Celou dobu ale z Šivy nespustila oči, ze kterých se jí náhle začaly řinout slzy.

„Óm brahmája namah. Óm brahmája namah,“ opakovala neustále.

„Co se stalo? Je to vážné?“ zeptal se Šiva vyděšeně.

„Tys přišel! Můj pane, tys přišel!“

Než se jí zmatený Šiva mohl na cokoli zeptat, vrazil do pokoje Nandi. Ájurvatí ležela na zemi a z očí jí tekly slzy.

„Má paní, co se stalo?“ zeptal se jí.

Ájurvatí ukázala na Šivův krk a Nandi vzhlédl. Jeho krk svítil zvláštní perleťovou modří. S radostným výkřikem padl Nandi na kolena. Zněl, jako když propustí dlouho zavřené zvíře z klece.

„Můj pane! Tys k nám přišel! Nílakantha přišel!“

Kapitán se hluboce poklonil a dotkl se čelem Nílakanthových nohou. Předmět jeho uctívání zmateně ustoupil o krok zpět.

„Co se to tu k čertu děje?“ zeptal se Šiva poděšeně.

S rukou na mrznoucím krku se obrátil k vyleštěnému plátu bronzu na stěně a při pohledu na svůj odraz, na svůj nílá kanth, na svůj modrý krk, strnul překvapením.

Čitrángadh se držel rámu dveří a plakal jako dítě.
„Jsme zachráněni! Jsme zachráněni! Přišel k nám!“

2. KAPITOLA

ZEMĚ ČISTÉHO ŽIVOTA

Čenardhvádž, guvernér Kašmíru, by nejraději nechal vyhlásit do celého světa, že se Nílakantha našel právě v jeho a ne v jiných pohraničních městech. Nepřišel ani do Taxily, ani do Karačapy anebo do Lóthalu, ale do jeho Šríngaru!

Rozkazy, které obratem dostal z melužského hlavního města *Dévagiri*, zněly ale naprosto jasně. Zpráva o příchodu Nílakanthy se musela udržet v tajnosti až do setkání Šivy s císařem v samotném „*příbytku bohů*“. Čenardhvádžovi přikázali, aby Šivovi připravil doprovodnou družinu a poslal ho do Dévagiri. A především: Ani muk o proroctví, dokonce ani samotnému Šivovi ne!

„Císař sám se nejlépe rozhodne, co předpokládanému Nílakanthovi sdělí,“ říkala zpráva.

Čenardhvádžovi připadla pocta obeznámit Šivu s jeho nadcházející cestou. Kupodivu ho ale nenašel v nejlepším rozpoložení. Šiva nechápal, proč mu najednou všichni Melužané pochlebují a proč byl přestěhován do guvernérova

paláce, kde ho obklopoval samý přepych a chodili se mu klanět ti nejdůležitější ze šrínagarské honorace.

„Můj pane, vypravíme tě s doprovodem na cestu do Dévagiri, našeho hlavního města. Cesta tam trvá několik týdnů,“ oznámil mu Čenardhvádž a pokusil se svá mohutná svalnatá záda zkroutit do co nejhlubší úklony.

„Dokud mi někdo nevysvětlí, co se to tu děje, tak nikam nepojedu! Co je k čertu ta zatracená legenda o Níla-kanthovi?“ zeptal se Šiva rozzuřeně.

„Můj pane, prosím tě, abys nám důvěřoval! Brzo se dozvíš celou pravdu. Sám císař ti vše vyloží, hned jak dorazíte do Dévagiri.“

„A co bude s mými lidmi?“

„Budou jim přiděleny pozemky právě tady v Kašmíru, můj pane. Dostane se jim všeho, co by mohli ke spokojenému životu potřebovat.“

„Takže je držíte jako rukojmí?“

„To ne, můj pane, to ne!“ opáčil rozrušeně Čenardhvádž. „Jsou to tvoji lidé, můj pane. Kdyby bylo po mém, zařídil bych jim všem živobytí, o jakém se nezdá ani těm nejurozenějším. Ale nemohu změnit zákon, můj pane, ani pro tebe ne. Můžeme jim nabídnout jen to, co jim již bylo slíbeno. Možná později budeš moci zákony změnit ty, budeš-li si přát. Pak bychom tvé lidi mohli umístit kamkoli.“

„Prosím tě, můj pane, důvěřuj nám,“ žadonil Nandi. „Nedokážeš si představit, jak moc si tě my Melužané vážíme. Tak dlouho jsme na tebe čekali a potřebujeme tvoji pomoc!“

Prosím, pomoc! Pomoz mi, prosím!

Šiva oněměl při vzpomínce na jinou, stejně zoufalou prosbu a ženu, která ji před tolika lety pronesla.

„Osud, který ti byl dán, je větší než všechny tyhle hory.“

Nesmysl! Nezasloužím si žádný velkolepý osud! A kdyby tihle lidé věděli, co jsem udělal, hned by s těmihle kecy přestali!

„Netuším, co dělat, Bhadro.“

Šiva seděl v královských zahradách na břehu Dalského jezera. Jeho přítel vedle něj pečlivě vtěsňoval marihuanu do čilamu. Pomocí zapáleného dřívka se čilam probudil k životu a Šiva se netrpělivě ošil.

„Přeslechlš mě? Teď je řada na tobě, abys mi poradil, pitomče!“

„Ne, na mně je, Šivo, řada, abych ti podal čilam.“

„Proč mi nechceš poradit?“ zeptal se Šiva úzkostně. „Jsme přátelé. Stejně jako vždycky, jeden bez druhého nedáme ránu.“

Bhadra se pousmál.

„Ne, tak to není. Ty jsi teď náčelník a tvé slovo rozhoduje o životě nebo smrti našeho kmene. Nikdo nesmí do tvých rozhodnutí zasahovat. Jsme Gunové, tvoje moudrost je náš zákon, a ne Pakrati, kde musí náčelník poslouchat každého, kdo si na něj při velké radě otvírá hubu. Tak praví naše tradice.“

Šiva zvedl oči v sloup. „Některé tradice je třeba porušit!“

Bhadra ale mlčel a Šiva mu po chvíli vytrhl z ruky čilam a zhluboka natáhl. Vůně marihuany mu proběhla až do špiček prstů.

„Zaslechl jsem trošku o tom jejich proroctví, o tom Nílakanthovi,“ řekl Bhadra. „Prý má Meluha velké potíže a jenom Nílakantha ji může zachránit.“

„Potíže? Tady? Vždyť je to tu dokonalost sama. Jestli chtějí vidět potíže, můžeme je vzít k nám domů.“

Bhadra se uchechtl. „Ale proč si myslí, že je tvůj modrý krk dokáže zachránit?“

„To kdybych věděl! Jsou o tolik pokročilejší než my, ale obdivují mě jako nějakého boha. A jenom kvůli troše modré kůže na krku.“

„Jejich léky musí být kouzelné. Všiml sis, že je můj hrb mnohem menší?“

„To jsem si všiml. Lékaři jsou tu vážně nadaní.“

„Říkají prý lékařům bráhmani.“

„Jako paní Ájurvatí?“ zeptal se Šiva a podal čilam zpět Bhadrovi.

„Jo. Jejich bráhmani ale nejenže léčí, jsou to i učitelé, právníci, kněží, všichni myslitelé.“

„Jsou šikovní,“ odfrkl Šiva.

„To není všechno,“ řekl Bhadra a zhluboka natáhl z čilamu. „Člení se ještě dál. Mimo bráhmanů jsou tu i kšatrijové, bojovníci a vládci. Mezi nima jsou i ženské!“

„Vážně? Oni pouštějí ženy do armády?“

„No, žen mezi kšatriji prý není moc, ale ano. Mají je i v armádě.“

„No tak to se nedivím, že mají problémy!“

Hlasitě se zasmáli podivným způsobům Melužanů. Bhadra znovu natáhl z čilamu a pokračoval:

„Pak jsou tu vaišjové. To jsou řemeslníci a obchodníci. A naposledy šúdrové, zemědělci a dělníci. Každá kasta smí dělat jenom svoji práci.“

„Počkej,“ řekl Šiva. „To znamená, že ty jako válečník nesmíš na trh?“

„Ano.“

„To je pěkná pitomost! Jak bys mi pak sháněl marihuanu? K ničemu jinému se přece nehodíš.“ Šiva se hbitě sklonil, aby se vyhnul ráně, kterou na něj Bhadra namířil.

„Jen klid, jen klid!“ smál se. Pak se natáhl, sebral Bhadroví čilam a znovu z něj zhluboka potáhl.

Bavíme se o všem možném kromě toho, co je skutečně důležité.

„Ale teď vážně. Jsou to sice podivíni, ale co myslíš, že bych měl dělat?“ Šiva zvážněl.

„O čem uvažuješ?“

Šiva odhlédl stranou a soustředil se na růže, které rostly ve vzdáleném rohu zahrady.

„Nechci zase před něčím utíkat.“

„Cože?“ zeptal se Bhadra, který přeslechl Šivův zmučený vzdech.

„Řekl jsem,“ zopakoval Šiva nahlas, „že bych nedokázal nést tu vinu, kdybych zas utekl.“

„To ale nebyla tvoje vina...“

„JO, TO TEDA BYLA!“

Bhadra zmlkl, nic jiného už říct nemohl. Šiva si zakryl oči a znovu si povzdechl: „Ale ano, byla to moje vina.“

Bhadra mu stiskl rameno a společně tu chvíli přečkali. Poté se na něj Šiva opět obrátil.

„Žádám tě o radu, příteli. Co mám dělat? Jestli potřebuji moji pomoc, tak je nemůžu odmítnout. Ale stejně tak tu přece nemůžu naše lidi jen tak nechat! Co mám dělat?“

Bhadra mu stále tiskl rameno. Pak se zhluboka nadechl. Věděl, co by mu poradil. Pro přítele Šivu by to byla dobrá rada. Ale prospěla by stejně tak dobře náčelníku Šivovi?

„Moudrost musíš najít sám v sobě, Šivo. Tak praví tradice.“

„Jdi k čertu!“ Šiva hodil Bhadrovi čilam na hlavu a odkráčel pryč.

O několik dní později vyrazila malá výprava sestávající ze Šivy, Nandiho a tří vojáků na cestu ze Šrínagaru. Jejich malý počet měl zajistit, že do Dévagiri dorazí, jak nejrychleji to bude možné. Guvernér Čenardhvádž se nemohl dočkat, až císař Šivu všem představí jako Nílakanthu. Vždyť to není maličkost, vejít do historie jako ten guvernér, který objevil Pána!

Snažil se Šivu na setkání s císařem co nejlépe připravit. Naolejovali mu vlasy, ověsili ho drahými látkami a šperky. Hrubou pokožku tváře zbavili zvláštními ájurvédskými bylinkami desetiletého nánosu staré kůže a nečistoty.

Z bavlny mu vyrobili speciální kravatu, která měla zakrýt jeho modrý krk, a ozdobili ji korálky, aby připomínala kravatu, kterou nosili melužští muži, když složili duchovní slib. Příjemně ho na jeho stále studeném krku hřála.

„Brzo se vrátím,“ řekl Šiva a objal Bhadrovu matku. Už téměř vůbec nekulhala.

Ty jejich bylinky jsou opravdu kouzelné.

„Postarej se o naše lidi. Než se vrátím, budeš náčelníkem ty,“ zašeptal Šiva zamračenému Bhadrovi. Ten o krok ustoupil.

„Nemusíš to dělat, jen protože jsem tvůj přítel, Šivo.“

„To tedy musím, pitomče. Budeš mnohem lepší náčelník než já.“

Bhadra k němu přiskočil a objal ho. Nikdo si nevšiml, že má slzy na krajíčku. „Nebudu, Šivo, nebudu. Ani ve snu nebudu lepší než ty.“

„Sklapni a poslouchej,“ přerušil ho Šiva a Bhadra se na něj smutně usmál. „Nemyslím si, že jsou tu Gunové v nebezpečí. Rozhodně ne jako jsme byli u Kailáše. Ale kdybys potřeboval pomoc, obrať se na Ájurvatí. Pozoroval jsem ji, když naši onemocněli, a skutečně jí záleželo na jejich zdraví. Můžeš jí věřit.“

Bhadra rychle kývl, znovu Šivu objal a vyběhl z pokoje.

Ájurvatí uctivě zaklepala na dveře.

„Mohu vstoupit, můj pane?“

Od toho osudného večera před sedmi dny se s ním už neviděla. Zdálo se jí, jako by od té chvíle uběhla už celá věčnost, a ačkoli se snažila tvářit sebejistě jako jindy, číselo z ní cosi jiného. Vypadala prý jako někdo, koho se dotklo božstvo.

„Pojď dovnitř, Ájurvatí, a prosím tě, nejsem žádný ‚tvůj pán‘. Jsem stejně nevycválaný přivandrovalec jako před týdnem.“

„Mnohokrát se za svou nemístnou poznámku omlouvám, můj pane. Přijmu jakýkoli trest, jež uznáš za vhodný.“

„Co je to s tebou?! Proč bych tě měl chtít za pravdu trestat? Proč jste z mého zatraceně modrého krku všichni tak vyjevení?“

„Brzy se vše dozvíš, můj pane,“ zašeptala Ájurvatí se skloněnou hlavou. „Čekáme na tebe už celá staletí.“

„Staletí? Ale, pro všechno na světě, proč?! Co bych já mohl nabídnout chytrým lidem jako vy?“

„Císař ti vše vysvětlí, můj pane. Ale podle všeho, co jsem od tvých lidí slyšela, je-li na světě někdo, kdo si zasluhuje být Nílakanthou, jsi to právě ty.“

„Když už mluvíme o mých lidech. Řekl jsem jim, že kdyby potřebovali pomoc, mohou se na tebe obrátit. Doufám, že je to v pořádku.“

„To je pro mne velká čest, můj pane.“ Jakmile to dořekla, sehnula se k zemi. Chtěla se dotknout jeho nohou. Šiva se s tímto tradičním projevem úcty u většiny Melužanů smířil, ale od Ájurvatí zděšeně uskočil.

„Co to k čertu děláš, Ájurvatí?“ vykřikl. „Jsi lékařka! Léčíš, dáváš život! To já bych měl sahat na nohy tobě!“

Ájurvatí k Šivovi obdivně vzhlédla. Ano, tento muž byl rozhodně pravý Nílakantha.

Když Nandi vešel do Šivova pokoje, třímal v ruce šafránově oranžovou látku, která byla po celé délce potištěná slovem „Ráma“. Požádal Šivu, aby se do ní zahalil, a když Šiva uposlechl, zamumlal krátkou modlitbu na cestu do Dévagiri.

„Venku už čekají koně, můj pane. Můžeme vyrazit, jakmile budeš připraven,“ oznámil mu.

„Nandi,“ prohlásil Šiva otráveně, „kolikrát ti mám opakovat, abys mi říkal Šivo? Jsem tvůj přítel, ne tvůj pán!“

„To ne, můj pane,“ zalpal po dechu Nandi. „Ty jsi Nílakantha a náš Pán! Jak bych ti mohl říkat jménem?“

Šiva jen obrátil oči v sloup, zakroutil hlavou a otočil se ke dveřím.

„To je marný! Můžeme vyrazit?“

„Samozřejmě, můj pane.“

Před domem na ně v sedle čekali tři vojáci, zatímco tři další koně postávali opodál. Jeden byl pro Šivu, druhý pro Nandiho a třetí jim měl nést zásoby. Melužská říše šlapala jako hodinky a podél všech větších cest měla připraveny zásobárny a odpočívadla. Pocestnému, který měl dost peněz, stačilo, když si s sebou vzal zásoby na jeden den. Zbytek si mohl pohodlně pořídit cestou.

Nandiho koně uvázali vedle malé zídky. Ze strany k ní vedlo několik stupínků a bylo očividné, že tu stojí právě pro